

Κοινωνική Πολιτική

Τόμ. 19 (2024)

Editorial Τεύχος 19

Χριστόφορος Σκαμνάκης

doi: [10.12681/sp.40363](https://doi.org/10.12681/sp.40363)

Copyright © 2025, Χριστόφορος Σκαμνάκης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Σκαμνάκης Χ. (2025). Editorial Τεύχος 19. *Κοινωνική Πολιτική*, 19. <https://doi.org/10.12681/sp.40363>

Editorial Τεύχος 19

Χριστόφορος Σκαμνάκης

Πρόεδρος ΔΣ ΕΕΚΠ

Το 19ο τεύχος της *Κοινωνικής Πολιτικής* δημοσιεύεται στην αυγή του 2025 σε ένα περιβάλλον προκλήσεων για τους κοινωνικούς σχηματισμούς και πιέσεων για το κοινωνικό κράτος και τη συλλογική ευημερία. Οι συνθήκες αυτές δεν είναι νέες, τα δεδομένα που διαμορφώνουν οι κρίσεις επιτείνουν τα κοινωνικά προβλήματα και διευρύνουν διαχωρισμούς με συνέπειες στον παρόντα χρόνο και βέβαια στο μέλλον των ανθρώπινων κοινωνιών.

Στο τεύχος αυτό συγκεντρώνεται συμβολές που καλύπτουν κεντρικούς άξονες της κοινωνικής πολιτικής που διαμορφώνουν το πλαίσιο παρέμβασης και λειτουργίας του κοινωνικού κράτους στις ημέρες μας. Σε ένα ολοένα και περισσότερο αναιμικό μόρφωμα το οποίο εστιάζει την παρέμβασή του στο όριο της ελάχιστης προστασίας και περιορίζει τη φιλοδοξία για ευρύτερου χαρακτήρα ρυθμίσεις που οροθετούν την έννοια της συλλογικής ευημερίας, ο προβληματισμός που εδώ αναπτύσσεται τεκμηριώνει και επικαιροποιεί την κατανόσή μας για τις σύγχρονες εξελίξεις.

Το πρώτο από τη σειρά των τεσσάρων κειμένων εξετάζει τον πυλώνα της κοινωνικής ασφάλισης στην ελληνική περίπτωση κοινωνικής προστασίας. Σε αυτό ο Λουδοβίκος Κωτσονόπουλος και η Παναγιώτα Ανδρέου προτείνουν μια περιοδολόγηση με αφετηρία την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 1974 και κατάληξη το σήμερα. Στην εργασία τους το κεντρικό ερώτημα αφορά τις θέσεις που υπηρέτησαν τα κόμματα εξουσίας ειδικά κατά την πυκνή περίοδο των πολλαπλών μεταβολών στα χρόνια 2009-2022. Η εργασία τους θέτει επί της ουσίας το ζήτημα συσχέτισης αφενός της ιδεολογικής βάσης και αφετέρου της πολιτικής πρακτικής στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής κάνοντας χρήση τεκμηρίων και δεδομένων κατά την απάντηση που θεμελιώνουν στο κεντρικό ερώτημα, ενώ καταληκτικά ο προβληματισμός τους συνδέεται με τον ευρύτερο σύγχρονο διάλογο για το κοινωνικό κράτος.

Το κείμενο του Σταύρου Πανταζόπουλου, που ακολουθεί, εντοπίζει το ερευνητικό ερώτημα στην οργανωτική δομή του κοινωνικού κράτους στη σύγχρονη Ελλάδα. Με αρχή επίσης το ορόσημο του 1974, θέτει το όριο του 2001 με την ολοκλήρωση ενός κεντρικού πολιτικού στόχου της εποχής, ως χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου εξετάζει μεταβολές αναφορικά με το περιεχόμενο και την οργάνωση της κοινωνικής προστασίας. Εστιάζει στο ρόλο της αυτοδιοίκησης, φωτίζοντας σημεία καμπής που διαφοροποίησαν τόσο το περιεχόμενο των αυτοδιοικητικών θεσμών όσο και τη μορφή της κοινωνικής προστασίας στη χώρα με την ευθύνη του κεντρικού κράτους και των εκάστοτε κυβερνητικών επιλογών.

Το σύστημα υγείας, ως πεδίο όπου αποτυπώνονται οι μεταβολές της επίσημης κοινωνικής προστασίας, εξετάζει ο Δημοσθένης Παπαδάτος-Αναγνωστόπουλος στη μελέτη του. Η πολιτική

υγείας στην Ελλάδα τα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια αποτελούν το πλαίσιο ανάλυσης ενώ στο επίκεντρο τίθεται το ζήτημα της πρόσβασης πληθυσμών που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα εμπόδια σε αυτή, όπως μετανάστες και πρόσφυγες. Η ανάπτυξη νέων ορίων, η σύνδεση των δικαιωμάτων πρόσβασης σε επίσημες υπηρεσίες υγείας με την επίσημη εργασία, αθροίζονται με μεταβολές στο εσωτερικό των οργανισμών παροχής υπηρεσιών και από κοινού συνιστούν -τουλάχιστον- ενδείξεις αναπροσανατολισμού του συστήματος και συμβάλλουν στον μετασχηματισμό του από μηχανισμό συλλογικής ευημερίας σε αγαθό περιορισμένης και υπό όρους πρόσβασης.

Το τέταρτο κείμενο που δημοσιεύεται στο τεύχος θέτει το ζήτημα της ρύθμισης των κατώτατων μισθών, βάζοντας μάλιστα μια συγκριτική προοπτική. Εξετάζοντας τις εφαρμογές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γερμανίας σημειώνει τη σημασία των ελαχίστων ορίων αμοιβών στις αγορές εργασίας και στην ίδια την απασχόληση αλλά και τις ανισότητες φύλου. Με σημείο εκκίνησης το ζητούμενο της κοινωνικής ευημερίας ο συγγραφέας Flavien Crozier, συσχετίζει τη θέσπιση ελαχίστων ορίων με τη λειτουργία του κοινωνικού κράτους και τροφοδοτεί ευρύτερα τον προβληματισμό των ρυθμιστικών παρεμβάσεων στη σχέση εργασίας-αμοιβής και την επίδρασή της στις εισοδηματικές και γενικότερα κοινωνικές ανισότητες.

Ευχαριστούμε τους συγγραφείς για την εμπιστοσύνη που έδειξαν στη Συντακτική Ομάδα του περιοδικού με την υποβολή των μελετών τους και τους ανώνυμους κριτές για τις παρατηρήσεις που κατέγραψαν κατόπιν λεπτομερούς αξιολόγησης των κειμένων. Όπως σε κάθε περίπτωση, οι απόψεις και κρίσεις που διατυπώνονται εκφράζουν τους/τις συγγραφείς των άρθρων. Ευχαριστίες εκφράζουμε και στον εκδοτικό οίκο Τόπος για την υποστήριξη της ηλεκτρονικής έκδοσης του περιοδικού της Επιστημονικής Εταιρίας Κοινωνικής Πολιτικής.